

ივერიის

გ ა ჯ ე ტ ი ლ ი რ ს :

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	...	10	6	...	6
11	...	9 50	5	...	5 50
10	...	8 75	4	...	4 75
9	...	8	3	...	3 50
8	...	7 25	2	...	2 75
7	...	6 50	1	...	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაბლი.

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებლად
და მისამართი რედაქციის და წერა-თიხის
გამოცემის სახელდების კანცელარიის—სამს-
ლის ქუჩა, ბანის ქვირთვა.
ფასი განცხადების:
ჩვეულებრივი სტრიქონი 8 კაპიტი.

„ივერიის“

გამოვა 1894 წელსაც

იმავე პარაგრაფით, როგორც წინაა.

გაზეთის დაბარება შეიძლება უკუქუთის ადრესით:

ტ ფ ი ლ ს ი .

„ივერიის“ რედაქცია

ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

და „ქართულთა შორის წერა-თიხის გასაქრავს სხვაგვარად განცხადებას, სახელის ქუჩა, ბანის ქვირთვა.

საფოსტო ადრესი:

ТИФЛИСЬ. Редакция „ИВЕРΙΑ“.

წილისა და კორპორაციის
სახელი უნდა იგზავნებოდეს მხოლოდ რედაქციის სახელზე.

ქართული თეატრი
კვირას, 12 დეკემბერს,
ბ.ბ. ალექსი მესხიშვილისა და ყიფიანის მონაწილეობით
ქართულ დრამატულ საზოგადოებას
დასასამაჟო

სამედიკალური
იქნება:
დრ. 5 მოქ., დ. ერისთავისა

მონაწილეობის მიღებენ: ქ. ავალიშვილისა, ჩერქეზიშვილისა, ნებიერიძისა და სხვ. ბბ. აბაშიძე, ყიფიანი, ალექსი მესხიშვილი, გუჩია და სხ.

აღკაღებს ფასი საბუნებისა დასაწყისი 71/ საათზე.

ტფილისი, 12 დეკემბერს

კიდევ ერთი განსაკუთრებული მოსწავლე ჩვენის მწერლობის ცას. მიცვალა შექმნილი ავღუჯუასი, „მამის-მეგობრისა“, „მოდგარისა“; მიცვალა ის ადამიანი, რომელიც თავისი შორს-მხედველი და შორს-განმკვრელი თავი ჩააწყვდინა მთელია გარემოებით გან-მაგარს გულში და იქიდან უსვავად გადმომაღლა ქვეყნის წინაშე უკველივე იმითი პატრიარხისა; მიცვალა ის, ვისაც მხოლოდ სამშობლოს სიყვარული ასულიდებდა, რომლის ყოველი ფეხი, რომლის ხელით აღნიშნული ყოველი სურათი და სიტყვა შეუქმნილია ჯაჭვი იყოს სამშობლოს სიყვარულისა, ალერსისა, აფრთხილებისა და იმის ბედ-უკუდართობის გამო გლოვისა, წუწილისა, დრტივისა, ჩივილისა და მოთქმისა.

დაავიღო იმის გმირებს, თუნდა მართა ელგუჯას, ელისას, გიორგის, და აქარად დარწმუნებით, რომ სამშობლოს სიყვარულით ამტარებულს გულს შთაუბერია იმთავის სული, საქართველოს თავყენების გრძობით ად-

მართულს ძალიანს მკვლავს გამოუქანდავებია და თავისი ქვეყნის შირსა და ვარამში ჩაწობილს კაღმას დაუსურათებია იმითი სხე. გარდაიცვალა... ჩვენს დროში-კი სიყვარული ნიჭიერის კაცისა საერთო დანაწილისა, საერთოდ სამწესარა და სამგლოვიარა... აქამდე სხვების მაგერი ის სტერიად და ენაბ იმის სიყვარულს სხვები იტორებენ, რადგან გამოქანდაკენ თავისი მოტირად, მოტირადს მხურვალე გულიდგან გადმონადენის მდურადე ცრემლით.

გარდაიცვალა... სივრცულე მისი მოკლე იყო, მაგრამ სრული; ცოტა იცოცხლა, მაგრამ ბევრი შექმნა. სასაღვლეში-კი არა ჰქედრდა მისი ქნარი ამ ქვეყნის ძლიერთა სმენის დასატკობად, მისის სიმის ხმა მხოლოდ დარიალის მიდამოებში გაისმოდა, იქ „სადაც“, შოეტის არ იყოს, „ფიდებულს მთას მიყვარას ორბნი, არწივი ვერ შეჭებინა“, სადაც ბეჩავი მოხვედრებას საიან-ჩამოწვეტილი დასტრის თამარის დროშას; სადაც ბუნება მხოლოდ თავისუფალი და სხვას ყოველსავეს-კი ახალმა სიამ მოჭებრა, ახალმა დრომ თავისი ნიშანი დასაო.

გარდაიცვალა... მაგრამ ვინ მოიგონა ეს სიტყვა?.. უკვდავთან სიყვარულს რა ხელი აქვს?.. ორჯულ დაბადებულს ფეოთურის მადლით ცხებულს ერთი სიყვარული ვერას უხამს. კახე-გი-კი მეორედ მაშინ დაიბადა, როდესაც თავისი ნიჭიერი კაღამი უძველეს ქვეყანას, დაიბადა ისე, რომ მისი ავაზი ყოველის ქართველის გულში ირწოვდა და ასეთის ავაზში გამოზრდილს ადამიანს-კი სიყვარული ხედს ვერ შეახებს. კვდება მხოლოდ ის, ვისაც ქვეყანა არ იცნობს და ჩქარა ივიწყებს; განსვენებულ ალექსანდრეს სახე-სიყვარული ქართველს დრმადა აქვს გულში ჩაჭაღული და ამ შჯდეს თავის შვილიშვილსაც ხელ-უსებებლად გადსცემს, ვიდრე საქართველოს სახელი არ გაჭკრება, ვიდრე ერთი ქართველი მარც და რა ქვეყანად და ქართველს სიტყვას მოქმედი და მხედველი ეკულებს.

გარდაიცვალა... თუ გნებავთ, მართალია, გარდაიცვალა, გარდაიცვალა იმ სხნით, როგორც ყოველი ხორციელი გარდაიცვლება ხოლმე; სული მისი განთავისუფლდა, ხოლო გვამი სამარეს ტყვე და პატარა შეიქმნა. გარდაიცვალა, მაგრამ ნეტარება იმ მამულიშვილს, რომელიც ასეთს სიყვარულს ფიდრებს, რომელიც თავისის ცხოვრებით ამ გვარს სამარეს განიზაღებს და ასე მოკვდება. გარდაიცვალა, მაგრამ იმის სამარედგანაც გამოისინის სამშობლოს სიყვარულის მძღავრის ხმა, ალსავეს განწინსებულს გულის წურბით ქვეყნის უკუდართობის მიმართ.

დასასრულ, იქნება იფთხოთ, სად დაიბადა, სად სცხოვრებდა, სად არის დამარხული? გიპასუხებთ: — „ზეცას დაიბადა, ქვეყანად სცხოვრებდა, დამარხულია ჩვენს გულში!“

ალექსანდრე მისხილის ძე შაბუაში

(მოკლე) (დასასრული *)

განსვენებული სანდრო მეტრე-მეტრე გულ კეთილი ადამიანი იყო; იმ ხნად (1882 წ.) თვით ძალიან ხელმოკლე იყო და დიდს გაჭირვებას ირანდა; ბევრჯერ ჩაისა და ცარიელ პურზედ ვატარებდით დღე-ღამეს. ამავე დროს ხან-დახან, კვირაში ერთხელ მაინც, მოივლდებოდა ხოლმე ხელში ფულს, მაგრამ ათი თმანიც რომ ყოველიყო, მეორედ დიდს შაურც ადარ მოგებებოდა, იტიხავო, რას უშვებოდა ნაშონ ფულსაო ვინც შემხედებოდა გაჭირვებული, თუ კი მხოლოდ ვინმე, აირგება დღე-ღამე, იშორებდა ვალს, სიცი-კი ემართა, შეძლების და გვარად მეტეპატარაობიდან გუყიბდა აღზრდილი იყო ფუფუნებით და ფულს რომ დაიხვილებოდა, თავის თავსაც არ ივიწყებდა; ერთი კვირის სავძალს თამაქის, ან პაპროსს, გაუმსაპნდებოდა გულუხვად ვისაკი მოხებებოდა. თვით სმს (ღვირისა და სხ.) არ მისდევდა, მაგრამ დროს გატარება და ღონში ყოფნა უყვარდა. არავისთვის არა შურდა-რა და, სწორედ მოგახსენოთ, მეტი ამ ხანაში, ან ნიშნობი ბოროტად სარგებლობდა მისის ხელგაშლილობით. ხშირად თვის ტანსაცმელს აწუქებდა უქონელს, თუ-კი შეხებებოდა.

სიყვარულია, რომ თვით გაჭირვებაშიც და ხელმოკლეობაშიც ხელგაშლილი იყო. მისი ტბილი და დარბასილური, აუქმარებელი ლაპარაკი პარკულადე სიმატების უბადვად კაცს; მეტის მეტი ზრდილი და თავზიანი იყო ყველსთან. კ-

*) იხ. „ივერია“, № 268.

რგად მასოს, ხშირად აწყენებდნენ ხოლმე და აბრაზებდნენ მეტრონი, მაგრამ მდუმარებით იტანდა და გულში იხარავდა, ბოლოს. უამისოდაც არ უყვარდა ბევრი ლაპარაკი და როცა გაჯავრებული იყო, ფხვნილ მდგომი, თუ მჯდომი, მდუმარება და ოთხჯერაც რომ დალაპარაკებოდა, ხმას არ გაკცემდა. იქნება იფიქროთ გაჯავრების გამო თუ? სრულიად არა: ამ დროს ისე იყო ჩათბობილი თავის მეჯავრების მიზეზით ისე ჩაფიქრებული იყო, რომ თვენი ლაპარაკი სრულიად არ ესმოდა და თითქოს სხვაგან სადმე შორს იმყოფებოდა იმ ქამად და ამ ქვეყანასთან აღარა აერთებდარა. იმ დროს მისი დამამშვიდებელი იყო მხოლოდ საწერკალამი და პატარა „ყოკა“. როდესაც გაჯავრებული იყო ხანდრო, „ყოკა“ გაქანდებოდა და აქეთ-იქიდან ახტებოდა ზედ, ხან ტანისამოსს ეწყოდა, ხელზედ სწვდებოდა, ხან წინ აემართებოდა ორ ფეხზედ და უხიხინებდა (უცინოდა). თუ ასე ვერ გააცივებდა სანდროს, „ყოკა“ სტალიდან შეახტებოდა მზრებელ და უფისი და ცაბურბეგულ თმს დაუწყებდა ჯიგინას; ეს რომ მოსწყინდებოდა, მერე მივლიდა თავზედ და ხან აქეთ ვიტირებდებოდა, ხან იქით; ამ დროს თავის გძელ გალულ კუდს ეყო ხან წინ პირისაზედ ვადიოტოვებდა, ხან სხვა მხრის, მხოლოდ მაშინ გაეცინებოდა განსვენებულს და დღე-ღამე ალერსს გინიერს ეყოს. როცა გაჯავრებული მოვიდოდა შინ და მე ვერ შეხვდებოდა მისს დამშვიდების და გაჯავრებისა-დან გამოფხიზლების, განგებ სადმე მინანოე ეკავს ავუტებებოდა ხოლმე.

განსვენებული წერის დროსაც განსაკუთრებულს თვისებისა იყო; თითქმის ყოველ დღით ჩაღიდა დალა „დროების“ რედაქციოში და სწერდა „მამის მკვლელსა“. რაკი კალამს აიღებდა ხელში და დადებდა ქაღალდს, ვიდრე არ შესაბუნებოდა მთელ საველტრანე წერისა, თავს მდგლო არ აიღებდა; ქაღალდიდან ერთის გოჯის მანძილზედ ძლივს ეჭირათი, ისე ახლო მიყოლებდა თვალს თვალს ლაპარაკი, ფხვის ხმა, რა-ბა-ფხვი, სიტყე, სიტყე—მისთვის არ გაეჩინა ღმერთს: სწერდა და სწერდა განუწყვეტილი. ხშირად ეყო შეახტებოდა კიხვზედ, მოიკლავებოდა და დაიძინებდა ხოლმე და როცა წერის გათავებდა, მხოლოდ მაშინ გაიგებდა განსვენებული ეკოს კისრზედ ყოფნასა.

განსვენებულს მეტად ენერგებოდა ლეკურ-ჩანჭური თამაშობა, მერე ხან-ჯვრებით. როდესაც რომელისამე წარმოდგენის შემდეგ სცენაზედ უნდა ეთარაქნებოდა მხიარულად იყო ხოლმე; აღიღებდა და დასროლებდა მესტე-ბით გაპრილებულ იატაკზედ. სცენაზედ ეცვალა უნახეს განსვენებულის მიხედნილი ჩანჭური თამაშობა.

კითხვები: „სანდრო, ვერ ბეცი რომ ხარ, როგორ მპივად სცენაზედ ხანჯვრებით თამაშობას, არ გეშინიან, რომ ამ თვით მოიხვედრო სადმე, ან სხვას მოხვედრო-მეთქი?“

— სცენაზე თამაშობის დროს თითქოს თვალთ-ხედვა მოემატება და ცეკოსტლებობა; მოხვედრებთან და ჩანჩებთან მიაში გვეცოლია დღებში მაგანდებიათ, მეტყალია ხოლმე განსვენებულს. სასურველია, რომ განსვენებულის ხელნაწერი რეკულემი (ღმეჭები, გოდვლები, სცენები, კომედიება და სხ.) რომელი რაცხვი ოცხედ მეტი მახსოვს, ავტორე შევერთიერ წოგენი (სამადე)—ერთად მოგარეგის და არ დაეკაროს იმ ქვეყანას, რომლისაც თავდაუშოგვლოდ შეხსებოდა განსვენებული და მექანა თვისის შრომის უდროო მსხვერპლი.

10 დეკემბერი. 3. სტილიული

ახალი ამბავი

* გუმილი დილით მიცივლებულ ალ. ყაზბეგის გვამი მიხილვის სამკურნალო ეკლესიის საშლოცელოში (ჩანსოენში) გამოასვენეს.

ნაშუადღევს ორს საათზედ მოგარეგებდა ტფილისის სასწავლებლები შავირბობა. მამა კარგელაშვილმა პანაშვილის შემდეგ წარმის-თქვა მიცივლებულ გრძობით საესე სიტყვა. აუხსნა დადმსრეთ ენობა ყაზბეგის, მისი ღვწული ქართველ საზოგადოების წინაშე, როგორც მწერლობის, ისე სხვა ასპარეზე. ბოლოს, ასე გაათავა მამა კარგელაშვილმა თავისი სიტყვა. * განსვენებულს ყაზბეგს დღევანდ ქაენა და თავის მოყვანის სამსახური. ამ რდა „მამის მკვლელსა“. რაკი კალამს აიღებდა ხელში და დადებდა ქაღალდს, ვიდრე არ შესაბუნებოდა მთელ საველტრანე წერისა, თავს მდგლო არ აიღებდა; ქაღალდიდან ერთის გოჯის მანძილზედ ძლივს ეჭირათი, ისე ახლო მიყოლებდა თვალს თვალს ლაპარაკი, ფხვის ხმა, რა-ბა-ფხვი, სიტყე, სიტყე—მისთვის არ გაეჩინა ღმერთს: სწერდა და სწერდა განუწყვეტილი. ხშირად ეყო შეახტებოდა კიხვზედ, მოიკლავებოდა და დაიძინებდა ხოლმე და როცა წერის გათავებდა, მხოლოდ მაშინ გაიგებდა განსვენებული ეკოს კისრზედ ყოფნასა.

ღღეს თორმეტს საათზედ პანაშვილი გადხდებდა აპირბენ ნათესავნი იმავე მიხილის ეკლესიის საშლოცელოში.

* გვამი განსვენებულ ბელტრისტის ალ. ყაზბეგისა, როგორც ნამდილოდ შევეტყუო, წყენებულ იქნება მის ნათესავთაგან სოფ. ყაზბეგის (სტეფან-წმინდას), მამა-პაპულს მამულში. ტფილისის ქართველმა საზოგადოებამ სიხოვა განსვენებულის ნათესავთ, რომ დღესწორ კვირამ.

ლის ვალობისა ნორტზედ ბ-ნი ფ. ქარიძე, რომელიც დაგვიფიქრა ხორა და შეასწავლა ქართული წიგნის წესი. ხორაში თორმეტი კაცია; ლიტარობის მდებარე გერასიმე ლორია, რომელიც წინად ქართლის ვალობის არა იყო. ავგუსტოს პირველ რიცხვებიდან ვალობენ და ვალობა თან-და-თან უმჯობესდება. საზოგადოებაც თანაგრძნობით ეკიდება, არ შეგვიძლია განსაკუთრებული მადლობა არ შეგვიწიროთ მაშინდა ქართველ მშენებელ ეფენდი მეჩაბაძეს, რომელმაც სამოცი მანეთი შევიგროვა ვალობის სასარგებლოდ. მის შემდეგ, რაც ვალობა დაარსდა სამწირველოში, გლოცავთ არცხვამ შემსწრეველ იმატა. თამამად შეგვიძლია ესთქვათ, რომ ისეთის ხორათი, როგორც ჩვენ გვყავს, უფრო მდიდარი ეკლესია მოიწონებდა თავს. მხრუნველებს გულის მიღებინება გარემოებაც შეუწყა ხელი (მაგ. ვალობის ნიშნა და მეფეთაგან და სხ.) თორემ ასეთი ვალობის შემოდება აც არის ადვილი ჩვენ დაქვეითებულ ღრუში. ამიტომ სასურველია, ეს კეთილად დაწყებული საქმე გაძლიერდეს და არ ჩაიშალოს. ხორის შენახვის ყოველ წლამდე დასჯილება ირ-ნიც თუნქამდე. მხრუნველობამ გადასწყვიტა, —სიხოვოს ყოვლად-სამღვდლო გურია-სამგვრელის ექს-კიკოს გიგორის, —მოვეციც ნება ეკონიათ ქართულ სამწირველოში ცალკე განხაჯი ქართულ მგალობლთა სასარგებლოდ. ვარდა ამისა შევადგინეთ ხელ-წირვის ფურცელი, რომლითაც თვითთუელი ხელის მოწირი სურვილს ცხადებს იხილას ყოველ თვიურად ხელ-ხუთი შირი სასარგებლოდ ქართულ მგალობლთა. იმელი, ბერნი ისურვებენ ამ კეთილ საქმის დახმარებას და ხელის შირის გადახდა თემში არ დაურჩებთ სამძიოდ. მხრუნველობაც ეცდება ნაყოფიერად მოიხმაროს შემოწირული ფული და უკანასკნელ კაპიტალის ანგარიშს მისცემს საზოგადოებას. თუ იმელი ავიტყვებდა და მხრუნველობის დაწყობილება საზოგადოებამ თანა-ფრმნი, ქართული საეკლესიო ვალობა ბათუმში მკედრ ნიადაგზე იქნება დაფუძნებული.

საქორბო მიგვანჩია, ვალობის შემოდებაზე გაღებულ ხარჯის ანგარიშში და აგრეთვე შემოწირველთა სიაც გამოცხადეთ. სულ დიხარჯა 37 მანეთი და 4 კაპიტი. აქედან 300 მანეთი ბ-ნს ქარიძეს სწავლების ფასად, 10 მანეთი მასვე ფის ფულად, 25 მანეთი და 80 კაპ. ფის-გარემონის გასახლებლად, 39 მ. 24 კაპ. ჩიას და სხვა წარღმან ხარჯისთვის (სამის თვის განმავლობაში დღემო ორჯერ მგალობლებს მძეოდოდათ ჩი პურით). ყოვლად-სამღვდელის მიერ გარღმობულ წიგნით კაც შემოვიდა სულ 346 მან. და 70 კაპ. ამ გვარად 28 მან. და 34 კაპ. მხრუნველობის ველი მპირთებს. იი შემოწირველთა სიაც:

თითო თუმანში:
თ. ნიკოლ. ლობაძეობე და გრ. ვოლკოვი.

შვიდი მანეთი:
ფ. ბერძენიშვილი.

ხუთ-ნუთი მანეთი:
ფ. გელგოშაძე, ივ. ლომიძე, ყარ. ბერძენიშვილი, თედ. მიხინია, მათ. ნიკოლაძე, გიორგ. მაკაბერიანი, დიკონაძე.

ნდობაზე, სიღბ. სურგულაძემ და სოლ. საბაშვილმა.
ოთხი მანეთი
გერ. კოჭავაძეობე
სამ-სამი მანეთი
მის. გიგორიშვილი, ივ. კობახია, ივ. მესხია, გიორ. იოსელიანი, თ. გრიგ. ფაღვანი, ნენ. ანგაფორიძე, ვარ. ჭილაძე, ალ. გუგუშვილი, ფარ. კუხალაშვილი, ფარ. გუგუშვილი და მის. ჩხატარაიშვილი. სრულიად 109 მანეთი.
მღვდელი ბათუმის საერებელი ეკლესიისა სიმონ თათბიამე

ნარკვევა

(ქრულ-ვახუშტიანთაგან)

ვახუშტი «Гражданин»-ში მის წინად დაბეჭდილი იყო პროექტი სასოფლო წესდებისა, რომელსაც საგნად აქვს განაწესიეროს სოფლის ცხოვრება და განაკარგოს გლეხთა ზნეობა. ეს პროექტი მეტად ჩამორჩება იმ პროექტს, რომელიც დაბეჭდილია „მოსკოვის უწყებებში“. ამ ახირებულ პროექტით გლეხთა ზნეობის განკარგებისთვის საჭიროა ზოგიერთი საკუთარი ქალაქებსა და სოფლებში დადარსდეს სამოქალაქო სამუშაო დრუჟინები. აფიკრები და ღრუბინები უნდა დაინიშნოს სათადარგო ჯარადგან. დრუჟინა იმ გვარადვე შეინახება, როგორც ჯარი. წესი ამ დრუჟინებისთვის ისეთივე იქნება, როგორც სხვა ჯარებისთვის, ვარდა იმისა, რაც საკუთრად ჯარის წევრთაგან შეეცება.

ლმპია პროფსორის ლმბა-ფინსა.

პროფსორმა ლესავტმა წაიკითხა პეტერბურგში მესამე ლექცია ბავშვების ფიზიკური აღზრდის შესახებ დასავლეთ ევროპის სკოლებში. ლექტორმა უზარეველს ყოვლისა თვისი ყურადღება მიექცია გერმანიის სკოლებს წარსულ საუკუნის დასასრულს და ამ საუკუნის დამდეგისა, როდესაც გავრცელებული იყო იეს ქრისტოს თეორიები შესახებ იმისა, რომ ფიზიკური აღზრდა საფუძვლად უნდა ედოს ახალგაზღვრების განვითარებასა. იმ დროს პედაგოგთა შორის უფრო ცნობილი იყო: ფიტტი, რომელმაც ზედ მიწვენით შეისწავლა ბავშვების აგებულება და დაბეჭდა სახელმძღვანელო შესახებ ბავშვების ფიზიკურის აღზრდისა, ხოლო აღნიშნული-ი არ მკინდა არავითარი დაწვრილებული წეს-რიგი ამ აღზრდისა; გიორგ პედაგოგმა ვულტუსმა-კი გამოსცა გრეკული სახელმძღვანელო, რომელშიაც მოყვანილია მრავალი დაწვრილებული დარჩენიანი სხვა-და-სხვა გიმნასტიურ ვარჯიშობისა. მიუხედავად იმისა, რომ ფიტტის სახელმძღვანელო უკეთესი იყო, იგი მალე დაივიწყეს და ვულტუსის სისტემა-კი აქამოდღეც არსებობს. მაგრამ ფიტტის სისტემა მიინტ მიღებულ იქნა შვეიცარიაში. ესლანდელი სისტემა გიმნასტიკისა გამოსადეგია მხოლოდ მოზარდულ ბავშვებისთვის და ძლიერ მიღებულია ბატარა ბავშვებისთვის. ინგლისის სკოლებში სრულიად არ არის არავითარი საგინასტიკო აპარატები და უმოაგრესი ყურადღება მიექცეულია ბავშვების თამაშობაზე. ამის წყალობით ინგლისელთა ბავშვები ძლიერ ჯან-საღი, მხნე და მტკიცე ხასიათისანი იზრდებიან. უმოაგრესი ბატარა ინგლისის სკო-

ლებში ბავშვების აღზრდისა ის არის, რომ ბავშვს იმაზე მეტს არასოდეს არა სთხოვენ, რაც ბავშვს შეუძლიან. დასასრულდებურთა სექცია, რომ სრულიად არ არის საჭირო სკოლებში არავითარი საგინასტიკო აპარატები, რადგანაც ამ აპარატებით ვარჯიშობა ძლიერ მიღებულია ბავშვის ჯანსთვისთა.

რუსეთი

მოსკოვიდან დღეებით იუწყებიან, რომ თებერვალში სრულიად დაიქცა პეტრეს სამეურნეო აკადემია, მხოლოდ შენობანი, ფურცამ საიოსწავლო ნივთები და სამეცნიერო კაბანეთები ისევე იქნება დატოვებული, აქ უკვე შეუდგენენ შემუშავების უმაღლესის სამეურნეო სასწავლო პროექტს. ეს სამეურნეო სასწავლო ბელი მომავალ წლის შემოდგომაზე უნდა გაშაბროთ.

ცეცხლიან ბრძოლის საქმე თანდათან უფრო დიდს ყურადღებას იხიდავს. თუცა წყალი ცეცხლის ქობას თავისი ღრსება აქვს, მაგრამ ამ ყამად უკვე ყველა დარწმუნებულია, რომ ეს საშუალება საქამარისი და სამეფო არ არის ამ საზინელის მტრის ასალავმად. წინად პეტერბურგის სატენიერო საზოგადოებამ ამოიჩინა განსაკუთრებული კომისია, რომელსაც მიზნობლივ აქვს შემეშვავის, თუ რა ქიმიურის საშუალებით შეიძლება ცეცხლის აფიქვად ჩაქარა ჩაქარა.

იტალიის ახალი მთავარ-მინისტრი პრინცი

ლემბიკოში დაბეჭდა წიგნი ბარტისა კრისის შესახებ. ამ წიგნი მოყვანილია საყურადღებო ცნობანი შესახებ კრისისა.

50 წლებში კრისი მხნე და მედგარ იბრძოდა იტალიის განთავისუფლებისათვის უცხო ტომის მგლობლისაგან. ამ ბრძოლისთვის ძლიერა სდევნიდნენ იტალიის მრავალ პროვინციებში და კრისი იძულებული შეიქნა მიეტოვებინა იტალია და პარიეს წასულიყო. ავსტრიას და სავანგეთ შორის ვილდფრანგის კავშირის შემდეგ იტალიის თავისუფლების საქმე უკან დაიწია და ძლიერ დიდი შრომა დასჭირდა იტალიის პატრიოტებს, რომ ისევ აეშარათ დროში იტალიის თავისუფლებას. კრისის პარიესი პოლიტიკა მოატყუა, მივიდა სიცილიას და აქ ყველა ქალაქში შემოიარა, ყველგან წარუდგინა თავისი პასპორტი, მაგრამ ბურბონის პოლიციამ სრულიად ვერ იცნო პატრიოტის რევოლუციონერი. კრისიმ გასინჯა სიმძაფრეები, დათავადიერა კიპარებში, შედგინა რევოლუციონერთა დასეთი, დაუფრდა თომედი და ტყვია-წამლი, ვადევიდა პალერმოში მისწინაში, მესწინდგან კატანიაში, და შემდეგ წავიდა ფლორენციაში მაქინისთან მოსალაპარაკებლად შესახებ რევოლუციონისა. შემდეგ კრისიმ ცალკე გამოიკვლია პასპორტი და პალერმოს დაბრუნდა. აქაც ისევ ისე მხნედ შეუდგა თავის საქმეს. ეს დრო რომ მოგვანდებოდა კრისის, იტყუა ბოლომდე: ამცხრამეტე საუკუნეში საშუალებული კაცი იყო: მაქინი, ნაპოლეონ სესამე და მე...

1864 წელს კრისი დაშორდა მაქინის და ეს თავდადებული რუსებულ-იკლი მოწარმისხიტად გადაიქცა. იტალიის პარლამენტში კამათობის დროს კრისი მოამხრე იყო სავიის სასახლისაში.
„ჩემთვის სხვა დროში არ არის, სთქვა მაქინ კრისი, იმ დროის გარდა, რომელიც მარტელი ამვართი: იტალია და ვიქტორ ემანუელი“!
როცა სავიის სასახლის მეფობა დაიქარდა, კრისიმ მოიწინადა სატახტო ქალაქად ფლორენციის მიგვირად რომი გაგზავნა და ამ ქალაქში დადგურებინა პაპის მნიშვნელობა. ამ საქმისთვის საუკეთესო დრო იყო 1870 წელს. იმ დროს, როცა ნიკოტრის, მიჩელს და სხვა დემუტატებს კამათობა ჰქონდათ შესახებ იმისა, იტალიამ ვისი მხარე უნდა დაეჭიროსო, კრისიმ თავისი მეგობარი გაგზავნა გერმანელთა ჯარში და დაავალი შეეტყუა ბისმარკის ახრი. ბისმარკმა უნდა უნდა, იტალიელნი რომში გულ-კეთილად არ დაეზავებინათ. თუცა ფლორენციის მცხოვრები ბულითა უნდა იტალიის მინისტრ-ბოლო, მაგრამ კრისი მხოლოდ 20 წლის შემდეგ დაინიშნეს მინისტრად. დეპრტისის სიცილიის შემდეგ 1867 წელს კრისი წასდა წინაშე პალიტისა შემდგის დეკლარაციით: „იტალია უნდა ეცადოს, რომ სხვა სახელმწიფოებთან არამც თუ პატივი სცენ მისა, არამედ ემზოდეთ კიდევ იმისა“. ამ პოლიტიკის ის შედეგი მოჰყვა, რომ წამსვე დაარსდა გაძლიერდა სამთა კავშირი, გაძლიერდა მილიტარიზმი, უფრო ფართო გზა მიეცა ახალგაზრდა შესახებ პოლიტიკას და სხვ.

დასასრულ შემოხსენებულ წიგნის ავტორი ამბობს: აივინ იცის რომელი იქნება შემდეგ პოლიტიკა კრისისა. იქნება, ცკვად ვნახოთ, რომ კიდევ ერთხელ გამოიკვლიოს თავისი ახრი და რწმენა.

უცხოეთი

გერმანი. გერმანიის ზოგიერთმა გაზეთებმა და მათ შორის „Kreuz-Zeitung“-მა ვაგერცელს ხმა, ვითომ გერმანიის მთავრობამ, რათა იმოქმედოს რუსეთის იმ წარმომადგენლებზე, რომლებიც მონაწილეობას იღებენ სავაქრო ხელ-შეკრულობის შემდგენელს კომისიაში, დაუმტკიცებენ რუსეთს, ომს ავტორულ თუ ევროპის საეკონომიო ინტერესი ჯეროვანად არ იქნება დაკმაყოფილებული.

„Kölnische Feitung“-ის სრულიად უარ-ჰყოფს ამ უტყურს ხმას და აცხადებს, რომ გერმანიის მთავრობას არაოდეს ფიქრადაც არ მოსვლია მაგისთვის საშუალებების მიშაბოთისა.

ახსრია. იმ სიტყვათა შორის, რომელიც წარმოითქვა კოალიციის წარმომადგენელთა მიერ პრაგაში საფორბილო წესის შემოღების გამო, ყველაზედ უფრო საყურადღებოა სიტყვა პრინციის შეარცხვრებისა, რომელმაც ჩების არისტოკრატის სახელით ილაპარაკა. ირატორი აქამდე ჩების ფედერალიზმის უწყვეტი ვალესს მომხრედ ითვლებოდა. შეარცხვრებმა სთქვა, ჩების არისტოკრატია-კი არ ულაღობა თავის პრინციბებს, არამედ შეიცვალა პოლიტი-

კა ჩების ერისა; რომელიც იხიხვო ჩვენის სახელმწიფოთა ცალკე უნდა დაარსდესო. ამას უგვიტყვინებდა დასძინა: მე არა მრწამს ცალკე ჩების პატრიოტიზმი და მრწამს მხოლოდ პატრიოტიზმი ავსტრიისა. ჩების წინააღმდეგნი ამბობენ, ეს ახრი იმისა მნიშვნავს, რომ ჩების ფეოდალები უარს ჰყოფენ ბოგების თვით-მართვლობასაო.

საზოგადო. იმავე საღამოს, რაც სალომასკა ბურბონის სასახლეში გაუტეხა მისად, რამდენიმე საფარგეთის მწერალმა ჩვეულებრივს ბანკეტურად მოიყარა თავი. ამ ბანკეტს დასწრთა თორმეტი ზოლია. რაღა თქმა უნდა, ლაპარაკი ვილონისა და სხვა ანარხისტების შესახებაც ჩამოვიდა. ერთს იქ დამსწრე ყურნალისტს ფიქრად მოუვიდა თარმე, ყველა აქ მიყუს ჩემს ალბომში თავ-თავის ახრს განავრდინებ აფეთქების შესახებო. ზოლამ დასწერა: „ხანდახან ისეთი ხანა დაგე ხა ბოლომდე, როდესაც უფუნურება მრავალს მოეცება ვადადებენუნელთაგანო. ასეთს დროს კარგა, ახალი ახრი უფრო ბევრს სთავის მოიტანს, ვიდრე სარჩობელია“. „Journal des débats“-ის რედაქციამ მაქინე ერთი თავისი თანამშრომელი განავრდინა ზოლასთან და სთხოვა, ეს ახრი კოტად ვრცელდ განგვიმართეთო. აი რა უთქვამს ზოლამ:

„ორ გვარს ანარხისტება არანა: გულით დახვეთუბუნდა და სხვისა სიყვანა, რომელთა შესახებაც დახმარებდას ჭაბოს. ამ უკანასკნელთა შორის ასეთივე მოაზრებუანს, რომელსაც დაეს განამახან: „ანარხისა ვაგუამრავოსო! და იტის წესის შემდეგ-კი თათი უნასტაგესს მთავრთადაც ვაგუამრავოსო. გულით დახვეთუბუნდას ანარხისთა-კი სულ სხვისა არანა: იმით მთავრადგე ჭკონით, რომ გვიდავად ემოქმედოთ, — თუქცე სამხნელს საქმესაც სხანდას, მეურ რა ანარხს უნდა მაშაბოთის საზოგადოებამ ამ შედგერთა დასადაგე? რასაკარგობდა, არ უარ-გეფოფ, რამ სასტაგეა წინააღმდეგობა, თუქცე სისხლიც იქმანს დაღვრადო, აუცილებლად და სჭირთ, მაგრამ არა მხოლოა კი, რომ განუყრის ეს ანარხს. სუ დაგვარეულან, რომ ანარხისთათა შორის ასეთი ფინანტაგისუბან არანა, რომელსაც სასწამობადას უნდა დასოვდ თავისა დასოვდას წამსოვდას სოვდას. კითხი დასჯა, იმის მაგად, რომ სხვისა მოაშვანის და შეფთოსოს, უფრო დასოვდას და დონესა ჭმატეს ანარხისთებს. ამ სახლასათაგან ცხოვრება უფრო მწერე და უგემურთ იყო. მარადილად, ბეკრია არ უმარადილად, მაგრამ ქსრგავს ხომ ასეთი ვაგერცელთა სასოხობა არ არის. ვან იტის, იქნება ზოგერთს მთავანს თავის მოკვდას უნდა და გან-წარსული, მაგრამ არ უნდალათ ისე გამოკვარეფებო, ვადრე შურს არ იმედადენ და ვაჯანს არ ამოაფრდენენ საზოგადოებისა, რომელსაც სოვდას თავისი უუადრებობის მიქსად. დასავარგვად მისხვებით, რომ მე ასეთი ბოროტ-მოქმედების ჩამდგინა მატკების მომხრე-კი არ ვარ, მე მოსოლოდ მსურს გამოკვარეფებო, რამ მიგვიანს აქამდე. სქამის სწითთ, სასტაგე საშუალებათ იუდაფერს იმით, ვასეთსთავადგელო დასასიძებან-კი რამ იქმანს ხმარებლად, ვარცა იქნება. მე ამისა მომხრე ვარ, რომ დაიჭრადოს ანარხისთათა ფურცლები და განდინა გამოცეცს ამავთუბუნდ წამსოვებს გამო“.

რატ შეგება თავისუფლად გამოქმნას... რა-დგან ასეთი აღრმადეა საშობა და სა-ფრანსლო და ეს გზა ფეხის ასასხლე-ტი გზა, შეიძლება ამ გზამ თვით-სე-ბობამდე მივაყვანოს. მართალია რომ გითხრათ, ყოველივე საშუალება, რომ-ელსაც მოაგრობს ქმნობის აწარხსტ-თა მომდევნების ტალღის უკმე საქმე-ვად, საკმარისად არ მიაჩნია. რა გ-ეწეობა? დედა ხსნა ზოგადიკაზმის-თვის თავდადებული ვიქუ, მაგრამ რე-და-თ-ათის წლის ბრძოლის შემდეგ ჩე-მი წმენს და ახრა შეიარა. ჩემის ახრით, მოლოდინ საწმენსება შეიძლება სხვა შეუშლის ასეთის მომდევნების გარეგნულებას, მაგრამ იგი ხომ გხვსა თითქმის სრულად გამჭვრელი! მს-კვად და რაა მოგვემსახურა ახალს იდე-ლებს?

წერილი რადიკალის მიმართ

ნება მიბოძეთ, თქვენის გახეთის საშუალებით ორიოდ რამ ვკითხო-ბან კვირიკელს იმ შენიშვნის შე-სახებ, რომელიც იყო დაბეჭდილი „ივერიკის“ № 261-ში: ა) ჰქონდა, ფუ არა სახემწიფო ტყის ზედამხედველისაგან მინდობილი თ.ო. მარაბლებს, რომ სახემწიფო ტყიდან მოპარული გამოტანილი შე-შახედ, არამც თუ შალბაში გამოარ-თვან, არამც თვით შემაც წაარ-თვან ხოლმე?

ბ) სახემწიფო ტყის ზედამხედვე-ლის ბილეთებით ვისაც მოაქვს ხო-ლმე შემუ, ჰქონდა თუ არა ისინი დღესაც თავისუფლოდ?

გ) მისგან დასახლებულს ოს იმ დღეს არა ჰქონდა-რა ჩამოტანილი საშალბაში, თუ ჰქონდა, და მარბ-ლეშმა ის შედგითი მისცეს, რომ ჯერ გაეყინა და შალბაში მერე წარმოედგინა, რადგან გაყვანილს კაპეიკ არა ჰქონდა?

დ) ის, რაც ელავა ურემზედ შე-შის გაყვლის შემდეგ, მურმისა იყო, თუ სხვა ოსისა, რომელსაც ჰქონ-უნდა მიეცა შინამდინ ატანისთვის.

ე) მოხელემ ოქმი შეადგინა, თუ ორჯერ ბოდიში მოიხდა, ვისთანაც სტყულოა, როდესაც სახემ გამოირ-ცვა და ოსი გაბტყუნდა?

ვ) თუ მერეთელ კაცის საქმეზედ ბოჰოულო ოქმი შეადგინა და შალ-ბაშის მოხიზნული მინაბელი სტყუო-ლა, რათ წარმოედგინა მეორ-მესამეს დღეს ჩემის თანადსწრებით ხსენე-ბულმა ტერაელმა იმ მინაბელს შალ-ბაში?

ზ) რაც შეეხება იმას, რომ რათა ხდებოდა მინაბლები თვით ცხინვალ-ში და არა ადგილობრივ ე. ი. ტყის პარში, ამაზედ ვკითხავ: ცხინვალი ტყის პარში არის, თუ მოშორე-ბულია ძალზედ ტყეს, და თუ ტყის პარშია—ვის ეკუთვნის ეს ტყე, ან გარშემო მამულენი? გარშემო შე-ნია და, რა-კი შუაში ორიოდ კე-მლი სხვა დგას, ამიტომ შენსას ვერ მოსთხოვო—ეს სადაურია? თუ თვი-თონ არ უნახავს, იგიეთის მინცის მაგალითად, სახემწიფო ტყის შემც-შალბაში სად ართმევენ ლენკორანში? თუ ყოველივე პასუხი ამ კითხვისა არ გაბატყუნებს მის შენიშვნას, მა-შინ ვსთხოვ, გამომეცნაუროს, რომ ადგილობრივ დაუბტკიუო ყველაფე-რი და თუ არ აცხადებს თვის სა-

ხელს, მაშინ მივმართავ შოპენწაუ-ერის სიტყვით: „...სტევი, ვინა ხა-ნ! სტევი, იმიტომ—რომ არც ერთი პატრონისი კაცი არ იკადრებს და არ დაეცემა თავს ნილაბ ჩამოფარე-ბული იმას, ვისაც სახე-მომპურული არა აქვს“.

თ. ლუარსაბ ირავლის ძე ციციშვილი

გასართობი

ერთს კაცს ჩვეულება ჰქონდა, ვინც უნდა შეეხედროდა, უნებურად ფულს ესესხებოდა. ეს კაცი შეხვდა თავის ნ-ცხობას ქუჩაში და სთხოვა;

— თუ დამართა გქნას, ერთი თუმი-ნა მისცხევა;

— უგეტყვავ, ჩემო ბატონო, არ შე-მიძღვან, რადგან ვთბეში ხუთის მანე-თის შეტია არა მისცხე.

— არ უშავს-რა, ზოდასი ნუ ახდით: ვერ გე ხუთისმანეთი მომეცით და დან-ხინა ხუთი მანეთი თქვენსუდ დაწმეს.

ერთს ვერ-კადვქ მსაბრუნელს და ჭარ-მაცს მოსუფრულს ჭჭითეს, ცოლს რატო არ ანთავთო.

— იმეტომ, რომ ზუგური ქალი ძაღლის მუყავრება.

— ასეღაცადა შეირთო.

— კარგა, მაგრამ იუ მე, მოსუფს ზუგური ქალი მუყავრება, როგორ-და უნ-და დაეჯერო, რომ ასეღაცადა ქაღს მოსუფი მუყავრდება?

როდესაც საფრანგეთში უკანასკნელი არაუფლავს იყო, ერთმა კაცმა თავის ცოლს ასეთი წერალი მისწერა: ახლავ-ლად მისულები ჩვენს მდგომარებას, ჩემო სულაო, მარტო იმითაც, რომ წამოდავინებ, ესლავ-გი, ამ წუთას, როდესაც ამ წერალს გწერ, მარჯვენა-სხელში ხსნადი მიქარავს და მარცხენაში დამწახა“.

ბამოსადევი ცნობა

მედლის ნაღვერთის გამოყვანა ქალადმიდგან. უნდა აიღოთ მუქურის (მარლი), შიგ კარგად დასუფლოთ ასამწარავლები ქალადი და შემდეგ გასწოთ. ამ კვანად მომწარავლები ქა-ლადი ძაღან კარგად ამოიყვანს მუღ-ნის ნაღვერთის როგორც საწერ, ასევე საუკლეფ ქალადიდაგან. თუ მუღნის ღაქა ახალაა, ასეთს ასამწარავლებს ქალადს დააღებთ თუ არა, მანხვე უნდა აიღოთ; თუ ღაქა მეფლავა, ვერ უნდა წყლით შესუფლოთ ნაღვერთი და მერე დააღოთ ასამწარავლები ქალადი.

ეს საშუალება კარგად ქმოქმედებს მა-შინაც, თუ ახლიანს მუღანა დაღვე-ბებულა, რომელიც ძაღანს მსული ამო-საყვანია ქალადიდაგან.

დეკემა

10 დეკემბერი

პატივგაზრდი. მემკვიდრე ცეკარე-ვიშია აღმოაჩინა ერთ-დროებით შე-წმეობა იმ საზოგადოებას, რომელ-საც აზრად აქვს ხელი შეუწულოს პა-ტრია ცმარველების ჯანის სისალეს და სიმრთოელს და ამ აზრით უბოძა 500 მან. საკუთარი ფული.

მოთარობას აზრად აქვს თვალ-ყუ-*) Шавелевая соль.

რი აღვენოს, რომ ვასაყილი ნავთი წმინდა და სუფთა იყოს.

„ივერიკის“ ფონობა

გ. ბ—მლს. თქვენი ლექსი „ზამთარი“ არ დაიბეჭდება.

ს—იან. თ—ძის. გამოგზავნეთ ფონ-ტის ხარჯად 2 მან. და რუდკაცია შეასრუ-ლებს თქვენს თხოვნას

ბანსალაუბანი

ფიდელოზის ბანსალაუბანი

გამგებთა ტვილისის თავდა-ბან-ურთა საადგილ-მამულო ბანკისა ამით აცხადებს, რომ გავთუ *კა-ვ-კისხა* მე-30 ნომერში დაბეჭდილი იყო ვანცხადებ საჯარო ვაჭრობით გასყიდვის შესახებ 16 ამა დეკემბრის თთვისას ვასილ გიორგის ძის მეღვი-ნეთხუცესისი მამულისა, რომელიც მდებარეობს ტვილისის გუბერნიაში გორის მაზრაში, ს. ხიდისთავში და შეიცავს მიწას ზომით 257 დესია-ტინას 1981 ოთხ-კუთხ საყენს შე-ცდომით გამოტყვევებულია, რომ ეს მამული 22 ივნისს ამა 1893 წლის მომხდარ ვაჭრობის გამო ევატერნიე დაღათის ასული სმირნოვის საკუთრ-ებად შექმნა. (1—1)

გამგებთა ტვილისის თავდა-ბან-ურთა საადგილ-მამულო ბანკისა ამით აცხადებს, რომ 24 დეკემბრის ამა 1893 წლის ბანკის სადგურში, ფრეილინის ქუჩაზედ, არქურნისეულ სახლში, დანიშნული ვაჭრობითა გა-სასყიდად ბანკზედ დარჩენილის, 28 დეკემბრის 1893 წლისა, მამული-ისა, რომელიც ეკუთვნოდა გაბრიელ მინაის ძეს მირზოვეს და ალექსანდრე სტეფანს ძეს ახიროვს და მდებარე-ობს ქ. ტვილისს, მე-4 ვანყოფილე-ბაში, ველიამინოვისა და განოვის ქუჩებზედ. ვაჭრობა ჩაითლება გათავებულად, მხოლოდ მაშინ, როდესაც ეს ვაჭრობა დამტკიცდება ბანკის გამგების მიერ. ყოველ ვაჭარი ან საქმის შესახებ საბუთის ქაღალდები მსურველს შე-უძლიან გასინჯოს ყოველ დღე ბანკის კანცელარიაში, ნაშუადღევს 1 საა-თიდან. (1—1)

გულადარული გზის

მშათა პასხლოდების

ბრუსელამ

გილაშულ იმხანა.

ვისაც სურს ჩვენის აბრეშუმის თესლის შეგება, მიმპართოს როდ-კონსოვის კანტორას (სასახლის ქუჩა, ქარვასლა სათავად-ანაურაო ბანკისა, №128) და კავკასიას საამქურატო-სამეურნეო სასოგადოებას. (4—1)

ტვილისს ექიმი

ა. ი. მრგაელი

სილოლაკზედ, საკუთ. სახლები №14—16

ავადმყოფებს მიიღებს:

დღით 8—დან 12 საათამდე.

საღამო 4—დან 6 საათამდე.

კვირა-უძეიმ დღეებში

დღით 8 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე. (250—137)

გამოსაღებე ცნობანი

ბირველი გერმო სამეკურნალო

ექიმის ნავასან დიანისა

(გუგიაში, ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ

ავადმყოფთ იღებენ და სინჯავენ ექიმის ყოველ-დღე, კვირა დღეებს გარდ.

დილაობით იღებენ:

ბ. ა. ნავასანდანი, 11—12 საათამდის იმით, ვისაც სურს სნულე-ბანი: ვარეგანი (ხირურგოლო), კბილებისა, ვენერიული და ათაზანი (ლი-ვილიოს).

გ. მ. ჩაქოანი, 9—10 1/2 საათამდის, სნულებანი: თვლის და ნერვე-ბისა—ტანში ტვიცილებს.

დ. გ. რუდკაცია, 10 1/2—11 1/2 საათამდის, სნულებანი: შინაგანი, ბა-გვესისა და დღათა სქესისა.

ე. ჰ. ზრატცხევაია, 11 1/2—12 1/2 საათამდის, სნულებანი: ყურ-ს, ყელის და ცხვირისა.

ექიმი—ქალი ა. მ. ტურბოვიანი 12 1/2—1 საათამდის, სნულებანი. დღათა სქესისა.

ს. ჰ. კარაშეკტანცა, 1—1 1/2 საათამდის, სნულებანი: შინაგანი და ბავშვებისა.

სადამოაობით მიიღებენ:

ა. გ. ჩაქურგავაია, 5—6 საათამდის, სნულებანი: გულ-მკერ-ლისა; ხიშიურად და მიკროსკოპიულად გასინჯავს ნახველს (ხორხს) და შარსს.

ბ. გურგო, 6—7 საათამდის, სნულებანი: ათაზანი (სიფილი-სი) და ვენერიული.

ბ. ა. ნავასანდანი, 7—7 1/2 საათამდის, სნულებანი: ყურის, ყელის და ცხვირისა, ორზამათობით, ოთხზამათობით და პარაკოობით.

გ. ა. ფრანგუსა, 7—7 1/2 საათამდის, სნულებანი: ფსიქიკისა; ფსიქიკისა კრების რევილსთვის (კონსილიუმისთვის) და ოპერაციებისთვის—მორიგებით. სამეურნალოს საწოლიც აქვს ავადმყოფთათვის.

დამტკორა სამეურნალოს, დამტკორა მედიცინის ნავასანდანი.

ფ681

წლის იანვრიდან

„ამაგაბე“

გამოვა ყოველ თვეური ქართული ქურნალი

შემდეგის პროგრამით:

I სიტყვა გასწავლა მწერლობა ორიანხლა და ნათარგმნი რუსულიდან და უცხო ენებიდან: რომანები, მოთხრობები, ანუბე, ლექსები, პოემა, დრამა-ტრედა თხზულებანი და სახალხო სიტყვებების წარწობები.

II ისტორია, გეოგრაფია, ანტროპოლოგია, ბიოგრაფია შესანიშნავის ცნებე-სა, საერთო მეურნეობა, მართლმადიდებლური, შესანიშნავი სამეურნეო პროგრამები.

III სასოფლო მეურნეობა: სასოფლო მეურნეობისა და მრეწველობის შესახებ სიტყვები და კორესპონდენციები.

IV კრიტიკა და ბანდავარდნა ქართულის, რუსულისა და უცხოეთის საფორტრატო და სამეცნიერო თხზულებათა შესახებ.

V კრიტიკა: ახლად ანუბეა შინაურისა და უცხო ქავერების ცნობებდან.

VI წარგვა.

VII განცხადებანი.

შანი შურანლისა ბაზაანით:

ერთის წლით—10 მან., ექვსის თვით—6 მ., სამის თვით—4 მ.

ქურნალი მიხარულიყობას მიიღებს:

აკაი, ა. ავალიშვილი, არაგვისპირელი (სფეცდონიში), ა. ბაქრაძე, კ. ბაქრაძე, ბა-ჩანა (სფეცდონიში), ე. გაბაშვილი, მ. ბოთინოვი, ან. გუგუშვილი და ან. გუგუშვილი (სფეცდონიში), დ. მ. ერისთავი, ვაჟა-ფშაველა (სფეცდონიში), გ. ვოლს-კი, თეოსოფილი სვანი (სფეცდონიში), ე. თაყაიშვილი, გ. იოსელიანი, დ. კარა-ჩაშვილი, კ. ლორთქიფანიძე, გ. მაიაშვილი (სფეცდონიში), პროფესორი ნ. მარტი, სოფ. მაგალიბოშვილი, მეფელ (სფეცდონიში), მუღანა (სფეცდონიში), პროფესორი პ. მელიქიშვილი, ი. მესხი, მ. მთავრიშვილი, შ. შიმიტო (სფეცდონიში), ა. ნანიე-შვილი, ი. ნიკოლოშიშვილი, ნ. ნიკოლოში, ე. ნინოშვილი (სფეცდონიში), ნ. ორბე-ლიანი, პროფესორი გ. პეტრიაშვილი, თ. რაზიკაშვილი, გ. საძაგელიშვილი, პ. უშაკა-შვილი, ნ. ურბნელი (სფეცდონიში), ი. ფერაქაძე, ფონანელი (სფეცდონიში), ან. ფურცელაძე, ს. ლომიძე, მ. უციანი, მ. ყიფანი, გ. ყიფშიძე, ი. ხო-ქიანი, ცხელი (სფეცდონიში), ანას. წერეთლისა, გ. წერეთელი, ილ. პაპავაძე, კ. კეკელიძე, ა. ხანაშვილი, ბ. ხელთუფლიშვილი, ი. ხონელი (სფეცდონიში), ნ. ხუდა-ღოვი, ს. ხუნდაძე, ა. ჯაბადარი, ი. ჯაბადარი, მ. ჯანაშვილი და სხვანი.

სქელის მოწერა მიადება თვით რედაქციაში, რომელსაც უნდა მიამართოს შე-მდეგის ადრესით: Тифлиси. Въ редакцію грузинскаго журнала „Мамбе“.

ქურნალი დასაბეჭდი წყაროები და სიტყვები რედაქციის სახელმძღვანელოდ გამო-იგზავნის. მიღებული ხელნაწერები, თუ სიტყვები მოითხოვს, ან შემოღებული და ან შეწერებული იქნება. ხელნაწერები, რომელიც არ დაიბეჭდება, პატრონებსა რედაქცი-აში უნდა მოიკითხონ ერთის თვის განმავლობაში; მერე კი ელვარ მოსთხოვენ რედაქციას. არაერთარ მიწერ-მოწერას დაუბეჭდელ ხელნაწერების შესახებ რედაქცია არა ჰყოფილობს.

შარსშიარ მიადება რედაქციასთან შეიძლება უკუად დღე, კვირა-უქმებს გარდა, პირველ შალადან სასოგადის ნაშუადღევს.

რედაქცია იმყოფება ლორის-მედიკოკის ქუჩისუდ, № 13. ადრესი ტელეგრა-ფებისთვის: Тифлиси, Редакция «Мамбе».

რედაქტორი

ალექსანდრე მუხანი

გამომცემელი ნიკოლოზ ლომთბერიძე